

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **J. H.**, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 11. 2013, č. j. 27644/13/5000-14402-704389, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem - pobočky v Liberci ze dne 26. 11. 2014, č. j. 59 Af 20/2014 – 73,

t a k t o :

- I.** Žalobci **se neustanovuje** zástupce pro řízení o kasační stížnosti.
- II.** Kasační stížnost **se zamítá**.
- III.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností žalobce (dále jen „stěžovatel“) brojí proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky v Liberci (dále jen „krajský soud“), jímž bylo zastaveno řízení o žalobě pro nezaplacení soudního poplatku.

I. Vymezení věci

[2] Stěžovatel se žalobou postoupenou na krajský soud usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 14. 2. 2014, č. j. 30 Af 8/2014 - 12, domáhal zrušení nebo vyslovení nicotnosti v záhlaví specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Finančního úřadu pro Liberecký kraj, Územního pracoviště v Liberci, ze dne 12. 4. 2013, č. j. 487112/13/2601-24401-507481. Tímto rozhodnutím správce daně vyměřil stěžovateli daň z nemovitostí na rok 2013 ve výši 47 428 Kč.

[3] Poté co bylo usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2014, č. j. Nao 182/2014-31, rozhodnuto, že soudci správního úseku krajského soudu nejsou vyloučeni z rozhodování o podané žalobě, nepřiznal krajský soud usnesením ze dne 18. 8. 2014, č. j. 18. 8. 2014, č. j. 59 Af 20/2014 - 55, stěžovateli osvobození od soudních poplatků a zamítnul jeho návrh na ustanovení zástupce z řad advokátů. Kasační stížnost proti uvedenému usnesení byla zamítnuta rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2014, č. j. 9 As 234/2014 - 23. Stěžovatel byl následně vyzván k zaplacení soudního poplatku ve výši 3 000 Kč za žalobu výzvou ze dne 5. 11. 2014, č. j. 59 Af 20/2014 - 68. Ve lhůtě, kterou soud stanovil k uhrazení soudního poplatku, stěžovatel reagoval opětovnou žádostí o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů. Zároveň znovu namítal podjatost soudců a doplňoval návrh na přiznání odkladného účinku žalobě

[4] Krajský soud vyšel z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 6. 2008, č. j. 4 Ans 5/2008 - 65, ze kterého vyplývá, že o opakované žádosti o osvobození od soudního poplatku v rámci jednoho řízení je soud povinen rozhodnout jen v případě, že nová žádost obsahuje nové, dříve neuplatněné skutečnosti, zejména došlo-li ke změně poměrů účastníka řízení. O takový případ se dle krajského soudu nejednalo. Stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti týkající se jeho osobních či majetkových poměrů, na základě kterých by soud mohl vážít jeho požadavek na osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce z řad advokátů.

[5] Vzhledem k tomu, že soudní poplatek za žalobu nebyl ve stanovené lhůtě uhrazen, a stěžovatel dal i najevo, že jej platit nehodlá, rozhodl krajský soud o zastavení řízení dle § 47 odst. 1 písm. c) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve spojení s § 9 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“).

[6] Pro úplnost soud dodal, že nepřekládal námitku podjatosti k posouzení Nejvyššímu správnímu soudu, protože o shodně formulované námitce tento soud již rozhodoval (sp. zn. Nao 182/2014).

II. Obsah kasační stížnosti

[7] Proti usnesení krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost ze dne 9. 12. 2014, kterou doplnil podáním ze dne 22. 12. 2014. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 8. 2011, č. j. 1 As 74/2011 – 25, dle kterého krajský soud usnesení o zastavení řízení zruší, pokud účastník řízení doručí krajskému soudu žádost o osvobození od soudních poplatků ve stejný den, kdy mu bylo doručeno usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku.

[8] Má za to, že krajský soud rozhodl „na základě domněnek členů senátu a jím uměle v rozporu s rozhodnými řádně, důvodně a včas žalobcem předloženými podklady konstruovaného skutkového i právního stavu, ke kterému se žalobce neměl možnost ani jakkoliv vyjádřit, čímž mu byla upřena i nejen Ústavou ČR garantovaná základní práva“.

[9] Dále uvádí, že jeho osvobození od soudních poplatků a ustanovení mu zástupce soudem bylo a je objektivně důvodné a řádně a včas soudu prokázané a doložené rozhodnými údaji. Soudy by měly poskytovat ochranu právům, soudnictví nemá být pouhým „vyřizovačstvím“, měla by být upřednostňována snaha o věcné hodnocení problému po právní i faktické stránce. To mu bylo účelově upřeno.

pokračování

[10] S ohledem na výše uvedené se domáhá zrušení napadeného usnesení krajského soudu. Současně žádá o osvobození od soudních poplatků, ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti a přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Dále vznesl námitku podjatosti vůči všem soudcům krajského soudu.

[11] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána osobou k tomu oprávněnou, je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, důvody kasační stížnosti odpovídají důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Vzhledem k tomu, že stěžovatel v kasační stížnosti požádal o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce, Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval těmito žádostmi.

[13] Vzhledem k předmětu posuzované věci (kasační stížnost směřující proti usnesení o zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku) netrval soud na zaplacení soudního poplatku a povinném zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti. Trvání na těchto požadavcích by totiž značilo jen řetězení téhož problému (k danému srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, a ze dne 13. 9. 2007, č. j. 9 As 43/2007 - 77). O žádosti o osvobození od soudních poplatků proto Nejvyšší správní soud nerozhodoval. Bylo však nutno se zabývat žádostí stěžovatele o ustanovení zástupce a v souvislosti s tím vyhodnotit potřebu zastoupení v řízení o kasační stížnosti.

[14] Ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. vymezuje dvě podmínky pro ustanovení zástupce: 1) návrhové naplnění předpokladů pro osvobození od soudních poplatků, a 2) ustanovení zástupce je nezbytné k ochraně jeho práv. Z výše uvedených důvodů se soud nezabýval splněním první podmínky, hodnotil však, zda je ustanovení zástupce nezbytné k ochraně práv stěžovatele. Dospěl k závěru, že tato podmínka nebyla v řešené věci naplněna. Kasační stížnost má v rámci daných možností předepsané náležitosti a lze z ní seznat, z jakého důvodu stěžovatel považuje napadené usnesení za nezákonné a čeho se domáhá. Předmětem posouzení je nadto otázka, zda byly splněny podmínky pro zastavení řízení pro nezaplacení soudního poplatku. Z podstaty věci se jedná o nikoliv složitou, právně nepřehlednou otázku, ale o otázku poměrně jednoduchou. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že v daném řízení není nezbytné třeba stěžovateli ustanovit zástupce k ochraně jeho práv, proto jeho žádosti o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti nevyhověl.

[15] Nejvyšší správní soud následně přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, zkoumal při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[16] Podle § 47 písm. c) s. ř. s. bude řízení zastaveno, stanoví-li tak tento nebo zvláštní zákon. Podle § 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích platí, že nebyl-li poplatek za řízení splatný podáním návrhu na zahájení řízení (zde: žaloby), odvolání, dovolání nebo kasační stížnosti zaplacen, soud vyzve poplatníka k jeho zaplacení ve lhůtě, kterou mu určí; po marném uplynutí této lhůty soud řízení zastaví. Podle § 9 odst. 3 téhož zákona soud poplatníka ve výzvě poučí o tom, že řízení zastaví, jestliže poplatek nebude ve stanovené lhůtě zaplacen.

[17] V posuzovaném případě byl stěžovatel řádně k zaplacení poplatku vyzván, byla mu stanovena lhůta a byl poučen o následcích nesplnění výzvy.

[18] Brojí-li pak stěžovatel proti tomu, že podmínky pro osvobození od soudních poplatků splňuje, je nutno poukázat na to, že o této skutečnosti bylo rozhodováno již v dřívějších řízeních. Závěr o tom, že stěžovatel uvedené podmínky nesplnil, byl předmětem řízení o kasační stížnosti, která byla zamítnuta (srov. rozsudek ve věci sp. zn. 9 As 234/2014). Na důvody uvedené v tomto rozhodnutí je tak třeba plně odkázat. Stěžovatel netvrdil ani neprokázal, že by se jeho poměry od té doby jakkoliv změnily.

[19] Stanovenou třídní lhůtu k zaplacení soudního poplatku nelze označit ani jako extrémně krátkou. Nelze přehlédnout, že k samotnému zastavení řízení krajský soud přikročil nikoli těsně po jejím uplynutí, ale až o více než 20 dnů později. Kratší trvání lhůty lze odůvodnit tím, že v dané věci šlo už o opakovanou výzvu k úhradě poplatku. Navíc je třeba upozornit, že lhůty stanovené výzvami jsou lhůtami dodatečnými, neboť splatnost poplatku je dána samotným podáním žaloby dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona o soudních poplatcích. Stěžovatel tak měl fakticky 11 měsíců na to, aby poplatek zaplatil.

[20] Nelze se ztotožnit ani s tím, že by se stěžovatel nemohl v průběhu řízení k věci vyjádřit. Ze spisu plyne, že všechny výzvy byly stěžovateli řádně doručeny a že soud reagoval na procesní podání stěžovatele.

[21] Námitka, že soud rozhodl na základě domněnek členů senátu v rozporu s předloženými podklady, není důvodná. Krajský soud postupoval přesně podle toho, co mu ukládá soudní řád správní a zákon o soudních poplatcích. Hodnotil všechna podání stěžovatele, která jsou obsahem soudního spisu. Jeho rozhodnutí o nepřiznání osvobození od soudních poplatků a neustavení zástupce potvrdil Nejvyšší správní soud. Následný procesní postup krajského soudu byl zcela správný. Stěžovatel byl o následcích nezaplacení soudního poplatku řádně poučen, a proto musí nést následky spojené s jeho neuhrazením.

[22] Odkaz stěžovatele na rozhodnutí ve věci sp. zn. 1 As 74/2011, nemá žádné opodstatnění. Jednak se jednalo o stále stejnou opakovanou žádost o osvobození od soudních poplatků (v pořadí třetí) a jednak byla tato žádost doručena soudu až po právní moci rozhodnutí o zastavení řízení.

[23] Ustanovení § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, v odstavci čtvrtém stanoví, že „*nevyzvedne-li si adresát ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla písemnost připravena k vyzvednutí, považuje se písemnost posledním dnem této lhůty za doručenou, i když se adresát o uložení nedozvěděl. Doručující orgán po marném uplynutí této lhůty vhodí písemnost do domovní nebo jiné adresátem užívané schránky...*“ V projednávané věci byla písemnost obsahující usnesení o zastavení řízení uložena a připravena k vyzvednutí na postě dne 28. 11. 2014. Jelikož si stěžovatel písemnost nevyzvedl, bylo usnesení o zastavení řízení doručeno fikcí dne 8. 12. 2014, což byl 10 den po uložení. Následující den, tj. 9. 12. 2014, byla písemnost vhozena do domovní schránky stěžovatele.

[24] Stěžovatel svoji žádost o osvobození od soudních poplatků doručenu na krajský soud dne 11. 12. 2014 zpracoval až dne 9. 12. 2014, tj. týž den, kdy mu byla písemnost obsahující usnesení o zastavení řízení vhozena do domovní schránky. Usnesení o zastavení řízení bylo stěžovateli doručeno fikcí 8. 12. 2014 a týž den nabylo právní moci.

pokračování

IV. Závěr

[25] Nejvyšší správní soud ze shora uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, proto ji dle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl. O věci rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

[26] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud rozhodl ve věci samé bez zbytečného odkladu, nerozhodoval již samostatně o návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[27] Nejvyšší správní soud se s odkazem na své usnesení sp. zn. Nao 182/2014, jímž bylo rozhodnuto o námitce podjatosti vůči soudcům krajského soudu, již znovu nezabýval zcela shodně formulovanou námitkou podjatosti vůči soudcům krajského soudu, zahrnutou v podání ze dne 9. 12. 2014.

[28] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. ledna 2015

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu